

Tomb al pantà de Siurana

8 febrer 2014

Preparada per: Miquel Torné, Joan Visús y Reinaldo Collado.

FITXA TÈCNICA:

Barcelona: Col·legi Jesus – Maria

Menjars: Esmorzar en ruta i dinar de restaurant.

Longitud: 8 km aprox.

Punt més elevat: 540 m

Hora de sortida: 7:30 hores.

Durada: 3:00 h aprox.

Desnivell acumulat: 90 m de pujada i 90 m de baixada.

Tomb al pantà de Siurana. Dissabte 8 febrer 2014.

És una ruta molt fàcil, tot el recorregut transcorre per un camí bastant ample, gairebé sempre tenint com a referència les aigües de l'embassament.

Sortim de l'aparcament, i anem en direcció a Cornudella per la carretera. Després d'uns revolts pugem una recta llarga. Quan arribem dalt de la recta, continuem seguint un revolt cap a l'esquerra i continuem carretera amunt en direcció Cornudella. A la nostra dreta, a l'altre costat del barranc i dalt d'un turó, veiem el xalet del Llauradó. Tan aviat com podem, deixem la carretera per anar a creuar el barranquet i agafar el camí que baixa per sota del xalet.

Estem al camí vell de Siurana (Pr-C 7). Continuem baixant pel camí, fins arribar a la cua del pantà, allà on s'ajunten els barrancs de l'Argentera i Carboneres.

Creuem i trobem uns pilons clavats a terra al mig del camí, que serveixen per evitar l'entrada de vehicles de quatre rodes. Continuem, als pocs minuts, després d'un fort revolt del camí cap a l'esquerra, trobem el pal indicador per anar cap a Siurana pel camí ral. Així, deixem el PR-C 7 i continuem recte pel nostre camí.

Poc després creuem el barranc de l'Estopinyà. El camí és molt fàcil i no té pèrdua. Quan arribem dalt d'un petit coll, després d'una pujada bastant llarga, trobem un mirador amb vistes a Cornudella, equipat amb una taula i bancs de fusta. Descansem una estona. A partir d'aquí, ja no trobem cap més pujada forta, ja que hem arribat al punt més alt de l'itinerari. Comencem el descens sempre amb les aigües de l'embassament a la nostra dreta.

Uns 10 minuts després, podem veure les restes del Molí d'en Salvat, ara cobert per les aigües del pantà. El Molí Salvat era molt antic. Ja se l'anomenava molí d'en Carrera (1229 – 1235), i posteriorment se l'ha conegut amb diversos noms. Com a molí d'en Salvat se'l coneix des de començaments del segle XVII. El conjunt dels edificis havia estat protegit per dos portals. Cap a 1902 s'hi va instal·lar una turbina on la companyia local "Electra Cornudellense" va produir electricitat per a Cornudella, que ja disposava de llum elèctrica des del dia 9 d'octubre de 1900.

Ja ens queda poc per arribar al Toll de la Banyera, al riu Siurana. Quan el pantà està ple, les aigües del pantà i les del toll es fonen, desapareixent el toll temporalment, fins que l'aigua de l'embassament torna a baixar i el toll queda com a tal. El mapa de Siurana escala 1:10.000, de l'editorial Piolet (edició abril 2007) i la llista de topònims del llibre de Ramón Amigó Anglès "*Siurana de Prades. Enllà de la història i de la llegenda*" situen el Toll de la Banyera, que també anomenen de la Cinteta, més amunt del Toll de la Palla. Jo sempre he conegut el Toll de la Banyera com el primer toll pantà amunt pel riu Siurana, que de vegades queda anegat per l'aigua del pantà. Més amunt trobaríem el de la Palla, i riu amunt, una mica abans d'arribar al Molí paperer, hi ha un altre toll, que jo coneixia com de la Cinteta. En el mateix mapa, el que jo coneix com toll de la Banyera és anomenat toll del Forn, nom amb que també l'he sentit anomenar alguna vegada. En fi...

Arribats al Toll de la Banyera o menys anomenat toll del Forn, ens trobem que no podem travessar pel lloc habitual, degut a que el pantà està ple i per travessar ens hauríem de mullar fins més amunt de la cintura. Així que agafem un senderó que surt d'una mica més amunt, travessant el riu per la part superior de la petita presa que hi ha damunt del toll. Aquest sender, amb forta pendent però ben marcat, fa cap al camí de servei de l'embassament, una pista que ens portarà a la presa del pantà, sempre amb l'aigua del pantà a la nostra dreta.

Des de que travesssem el riu fins a la presa tenim uns 40 minuts, anant passejant pel camí, que en tot el recorregut no té grans desnivells i és molt fàcil i agradable. Aquest camí és molt utilitzat per gent de Cornudella principalment, que el fan servir per passejar o fer footing. Finalment, arribem a Can Pep, on agafarem l'autocar per anar a dinar una bona calçotada i després marxem cap a casa.

CORNUDELLA DE MONTSANT

Cornudella (en catalán y oficialmente, *Cornudella de Montsant*)¹ es un municipio de la [provincia de Tarragona](#). Está en el nordeste de la comarca del [Priorato](#), a los pies de la [sierra de Montsant](#) y las [montañas de Prades](#). El cercano [embalse de Siurana](#) abastece de agua potable a ésta y otras poblaciones del entorno. El pueblo basa su economía en la producción de [vino](#), [avellanas](#) y el [turismo](#).

Historia

Aparece citado ya en [1190](#) con el nombre de *Cornutella*. Perteneció al condado de [Prades](#). En el año [1650](#) fue saqueada por tropas [francesas](#) que, además, destruyeron el archivo parroquial y profanaron la iglesia.

El [somatén](#) de Cornudella participó de forma activa en la batalla del collado de la Teixeta de [1811](#). El pueblo sufrió un nuevo saqueo en [1812](#). El [siglo XIX](#) fue de esplendor económico para la población; esplendor que finalizó con la plaga de [filoxera](#) que afectó a sus campos. En los años 60 y 70 se produjo una fuerte oleada de población emigrante de las diferentes regiones de España como andaluces, extremeños, castellanos, madrileños, valencianos... esto favoreció a la demografía de la zona y a la economía. En esos años se empezó a construir una gran presa para la zona del Montsant, el [pantano de Ciurana](#).

El municipio actual agrupa tres antiguos municipios: el propio de Cornudella, el de [Albarca](#), incorporado en 1857, y el de [Ciurana de Tarragona](#), agregado en 1940.

Cultura

Cornudella conserva algunas casas de los siglos [XVI](#) al [XVIII](#) con [dovelas](#) de piedra y elementos decorativos. Uno de estos edificios, el Hostal del Racó, está reproducido en el [Pueblo español de Barcelona](#). La iglesia parroquial de la Virgen del Patrocinio es de estilo [renacentista](#). Es de nave única y tiene dos campanarios.

El actual término municipal incluye el agregado de [Ciurana de Tarragona](#) en el que se encuentra la iglesia de Santa María. Fue construida en el [siglo XII](#) y es de [estilo románico](#). El edificio es de nave única, con bóveda apuntada y [ábside](#) semicircular. Tiene un altar [barroco](#) en el que se veneraba una imagen de la Virgen procedente de la [Cartuja de Escaladei](#). La imagen fue robada en 1979 junto con otros objetos que se encontraban en el templo.

El templo tiene una portalada lateral con un friso decorado con motivos vegetales. Este [friso](#) está enmarcando el timpán en él se puede ver una imagen de Cristo crucificado. El campanario es de planta cuadrada y tiene una ventana por cada cara.

Cornudella celebra su fiesta mayor en el mes de agosto. En el mes de mayo se realiza el [jubileo de Siurana](#) durante el cual los habitantes de Cornudella se desplazan para venerar a la Virgen del Agua (*Mare de Déu de l'Aigua*).

El embalse de Siurana recoge las aguas del [río del mismo nombre](#) se encuentra en la comarca del [Priorato](#), en el término municipal de [Cornudella de Montsant](#), bajo el pueblo de [Siurana](#).

Tiene una capacidad de $12,43 \text{ hm}^3$ y una altura desde los cimientos de $62,74 \text{ m}$. Las obras de construcción se iniciaron en [1960](#) y tras años paradas terminaron en [1972](#). El embalse es la sede del Club Nàutic de Cornudella, y en él se practican diversos deportes náuticos como el [remo](#) o el [piragüismo](#).

PERFIL DEL RECORRIDO

MAPA DEL RECORRIDO

